

Dosarul nr.2r-781/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecătorul: G. Manoli)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecătorii: M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de Valentina Baltag, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Baltag împotriva Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule, intervenient accesoriu Alexandru Țurcan cu privire la încasarea prejudiciului, dobânzii de întârziere și a penalității,

împotriva încheierii din 16 august 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel,

constată:

La 21 septembrie 2016, Valentina Baltag a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule, intervenient accesoriu Alexandru Țurcan, prin cererea de concretizare a cerințelor a solicitat încasarea prejudiciului, dobânzii de întârziere și a penalității.

Prin hotărârea din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 26 iunie 2018 Valentina Baltag a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, invocând dezacordul cu hotărârea pronunțată. Concomitent, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. (f.d. 192)

Prin încheierea din 16 august 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea Valentinei Baltag, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu privind scutirea de la plata taxei de stat, nu a fost dat curs cererii de apel depusă de Valentina Baltag. A fost acordat apelantei termen de 10 zile din momentul recepționării copiei încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume, pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 11 866,96 de lei. Totodată a fost adus la cunoștința apelantei, că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La 03 septembrie 2018, Valentina Baltag, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu a depus apel motivat.

Concomitent, Valentina Baltag, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 16 august 2018.

În motivarea cererii de recurs a invocat dezacordul cu încheierea contestată, pe motiv că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că recurenta-apelanta se află în concediu postnatal și indemnizația care o primește nu este suficientă pentru achitarea plății taxei de stat.

În susținerea recursului s-a referit la cauzele CtEDO care prevăd că dreptul la tribunal este pus grav în discuție dacă taxa de stat este fixată într-un cuantum excesiv, îndeosebi atunci când cel care intenționează să exercite calea de atac este lipsit de resurse financiare.

Recurenta Valentina Baltag, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu a indicat că, instanța de apel a examinat cauza cu încălcarea normelor de drept procedural, iar apelantei flagrant i-a fost îngădit accesul la justiție –art.6 CEDO.

A solicitat, admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Valentina Baltag să fie scutită de la plata taxei de stat.

La 12 octombrie 2018, Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule a depu referință prin care a solicitat respingerea recursului depus de Valentina Baltag ca neîntemeiat. (f.d. 4-5 vol.II)

În conformitate cu art. 425 Cod de procedura civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data comunicării încheierii.

Astfel, având în vedere că copia încheierii din 16 august 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către recurenta la 28 august 2018 (f.d. 210 vol.I), Valentina Baltag, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 03 septembrie 2018, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum se constată la caz, Valentina Baltag, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu la 26 iunie 2018 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. (f.d. 192-193 vol.I)

Drept urmare, prin încheierea din 16 august 2018, instanța de apel a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și a acordat apelantei termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 11 866,96 de lei, totodată i s-a adus la cunoștința că în cazul în care în termenul stabilit nu v-or fi lichidate neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi

considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită. (f.d. 204-207 vol.II)

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează expres că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și art. 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 364 alin. (1), 365 alin. (4) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxa.

Conform art. 84 Cod de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Iar, dispozițiile art. 85 alin (4) Cod de procedură civilă acordă dreptul judecătorului (instanței de judecată), să scutească persoana fizică sau juridică, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs, statuează că concluzia instanței de apel, în sensul expus prin încheierea din 16 august 2018, este întemeiată și justificată, deoarece apelanta Valentina Baltag și nici avocatul acesteia, Serghei Mocanu nu au prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel, în mărime de 11 866,96 de lei.

De altfel, și argumentele invocate în recurs precum că, situația financiară precară face imposibilă achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu poate fi reținut de instanța de recurs, deoarece în confirmarea acestei susțineri recurenta---apelanta nu a prezentat probe concludente și pertinente care ar demonstra situația materială precară și care ar permite aplicarea prevederilor art. 85 alin. (4).

În acest context Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională. Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975.), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și

resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane vs United Kingdom 28 mai 1985). Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 § 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (cauza Bellet vs France §-31, Garcia Manibardo vs Spain §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa: cerința privind scopul legitim al limitării – este îndeplinită, având în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CtEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (cauza Weissman și alții împotriva României §-35, Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom §-61) și raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - quantumul sumei ce trebuie plătit de reclamant raportat la veniturile sale.

În consecința, se va remarca și faptul că quantumul taxei de stat, stabilit spre achitare de apelant la depunerea cererii de apel, nu depășește limitele stabilite de lege.

Față de cele ce preced, se constată că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, iar, ca urmare Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 16 august 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide:

Se respinge recursul declarat de către Valentina Baltag, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu.

Se menține încheierea din 16 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Baltag împotriva Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule, intervenient accesoriu Alexandru Țurcan cu privire la încasarea prejudiciului, dobânzii de întârziere și a penalității.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filinciva

Judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean